

ಭಾರತದ ಉರ್ದುಕವಿ ಇಕ್ಬಾಲರ ಹೆಸರೂ ಇದೆ. ಜೆಮ್ಮೆನ್‌ಬೊಸ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ದಕ್ಷಿಣ ಏಶಿಯಾ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ವಿಭಾಗವಾದ ಕಾರಣ, ಕಾರಿಡಾರಿನ ತುಂಬ ಬುದ್ಧನ ಪಟುಗಳು. ದಲೈಲಾಮಾ, ಮೀನಾಕಂದಸ್ವಾಮಿ, ಅರುಂಧತಿ ರಾಯ್ ಮೊದಲಾದವರ ಫೋಟೋಗಳು; ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬರೆದಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಿದ್ದ ಸೂಚನಾ ಫಲಕಗಳು. ಜೆಮ್ಮೆನ್‌ಬೊಸ್ ನಮಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ದೂರದ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಒಬ್ಬರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುವುದನ್ನು ಆಲಿಸುವುದು ರೋಚಕವೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹರಟಲು ಜನ ಸಿಕ್ಕ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿದ್ದರು.

◆ ತಮಗೆ ಕನ್ನಡದ ಜತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೇಗಾಯಿತು?

ತಂದೆ ನೆದರ್ಲಾಂಡ್‌ನವರು. ತಾಯಿ ಇಂಡೋನೇಶಿಯಾದವರು. ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಕೆನಡದಲ್ಲಿ. ತುಂಬಾ ವರ್ಷ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಈಗ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿದ್ದೀನಿ. ಹೀಗೆ ನಾನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಶ್ವಪ್ರಜೆ. ನನಗೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಫಿಲಾಸಫಿಕಲ್ ಸ್ಟಡೀಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಆಸೆಯಿತ್ತು. ಮೂಲ ಆಧಾರಗ್ರಂಥಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನೆದರ್ಲಾಂಡ್‌ನ ಯುಟ್ರೆಕ್ಟ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯುಟ್ರೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉರ್ದು, ಹಿಂದಿ, ತಮಿಳು, ಬೆಂಗಾಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಆಧುನಿಕ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ. ಯಾವುದೊಂದು ಭಾಷೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತ, ಕುತೂಹಲಕಾರಿ ಅಥವಾ ಸುಲಭವೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯುವುದು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ಎಲ್ಲವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಮಿಳು ಹಿಡಿಸಿತು. ದಕ್ಷಿಣದ ದ್ರಾವಿಡ ಕುಟುಂಬದ ಭಾಷೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಅಧ್ಯಯನಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಎರಡು ಮಾಸ್ಟರ್ ಡಿಗ್ರಿ ಮಾಡಿದೆ. ಒಂದು ಇಂಡಿಯನ್ ಫಿಲಾಸಫಿ, ಇನ್ನೊಂದು ದ್ರಾವಿಡಾಲಜಿ. ದ್ರಾವಿಡಾಲಜಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯ ಭಾಷೆ ಜತೆಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ಇತಿಹಾಸ, ಕಲೆಗಳ ಇತಿಹಾಸ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಇತಿಹಾಸ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಜೈನಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಜೈನಸಾಹಿತ್ಯ ಇದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳಿವೆ. ಪಂಪ, ಪೊನ್ನ ಇದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಜೈನ ಫಿಲಾಸಫಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಎರಡೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದೆ.

◆ ಆದರೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಲಿತೆ?

ಯುಟ್ರೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಕಮಿಲ್ ರ್ನುಲೆಬಿಲ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ತಜ್ಞರು. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕನ್ನಡ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ಹೇಳಿದರು: 'ನೋಡಪ್ಪ, ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ಕನ್ನಡ ಬರುತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ನಿನಗೆ ಕಲಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಲೀಬೇಕಾದರೆ ನೀನು ಬೇರೆಕಡೆ ಹೋಗಬೇಕು.' ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಜರ್ಮನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಹೈಡಲಬರ್ಗ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪರಮೇಶ್ವರ ಐತಾಳ ಇದ್ದರು. ಸುದ್ದೆವದಿಂದ ಆಗ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನನಗೆ ಖಾಸಗಿ ಪಾಠ ನಡೆಯಿತು. ಮೂಲತಃ ಐತಾಳರು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪಂಡಿತರು. ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ನನ್ನ ಕನ್ನಡ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ.

◆ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಏನು ಪ್ರೇರಣೆ?